

Decyzja Wykonawcza Komisji Europejskiej ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do produkcji cementu, wapna i tlenku magnezu

Numer: XLVI
17.04.2013

Unia Europejska określiła za pośrednictwem Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE wymogi, których spełnienie w ramach działalności przemysłowej o dużym potencjale zanieczyszczeń prowadzi przede wszystkim do uniknięcia i ograniczenia do minimum emisji zanieczyszczeń do atmosfery, wody i gleby, jak również ilości odpadów pochodzących z instalacji przemysłowych i rolniczych, a tym samym umożliwi osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony zdrowia i środowiska.

Dyrektywa 2010/75/UE objęła swym zasięgiem dziedzinę działalności przemysłowej o największym potencjale emisji zanieczyszczeń (przemysł energetyczny, produkcja i obróbka metali, przemysł mineralny, chemiczny, gospodarka odpadami, hodowle zwierząt itp.).

W dyrektywie zawarte zostały przepisy szczególne dotyczące:

- obiektów energetycznego spalania (≥ 50 MW),
- spalarni odpadów lub współspalarni odpadów,
- instalacji i czynności, w których wykorzystuje się rozpuszczalniki organiczne,
- instalacji produkujących dwutlenek tytanu.

Każda instalacja (zgodnie z załącznikiem I dyrektywy 2010/75/UE) musi być eksploatowana zgodnie z zasadami dotyczącymi m.in.:

- podejmowania środków zapobiegających zanieczyszczeniu,
- stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT),
- ograniczenia wytwarzania odpadów, prowadzenia ich recyklingu lub unieszkodliwienia ich w sposób powodujący jak najmniejsze zanieczyszczenie,
- wykorzystywania energii w sposób jak najbardziej efektywny,
- zapobiegania wypadkom i ograniczenie ich konsekwencji,
- w przypadku zakończenia działalności - przywrócenie miejsce eksploatacji do stanu satysfakcjonującego.

Operatorzy instalacji przemysłowych zobowiązani są stosować najlepsze dostępne techniki (BAT) w celu osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska.

W świetle zapisów dyrektywy 2010/75/UE, wymagania najlepszych dostępnych technik zapisane w dokumentach referencyjnych BAT publikowane są przez Komisję Europejską w formie odrębnych decyzji wykonawczych tzw. konkluzji BAT. Decyzje te obowiązują wprost państwa członkowskie UE, a dopuszczalne wielkości emisji w pozwoleniach zintegrowanych będą musiały być określane na poziomie zgodnym z granicznymi wielkościami emisji zapisanymi w konkluzjach BAT.

W 2012 r. zostały opublikowane decyzje wykonawcze Komisji ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych, w odniesieniu do materiałów stosowanych w budownictwie:

- produkcji szkła (decyzja 2012/134/UE),
- produkcji żelaza i stali (decyzja 2012/135/UE).

Więcej informacji na stronie:

<http://www.zb.itb.pl/konkluzje-dotyczace-najlepszych-dostepnych-technik-bat-w-odniesieniu-do-produkcji-zelaza-i-stali> [1]

23 marca 2013 r. w Dzienniku Urzędowym UE opublikowana została decyzja Komisji Europejskiej (2013/163/UE) mająca znaczenie dla niskoemisyjnego, zrównoważonego budownictwa. Ustanawia ona konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT), dotyczące produkcji materiałów powszechnie stosowanych w budownictwie, takich jak:

- **cement** (*wykorzystywany do produkcji klinkieru*),
- **wapno** (*używane np. jako topnik w procesie oczyszczania stali czy spoiwo w budownictwie*)
- **tlenek magnezu** (*stosowany głównie w przemyśle stalowym i przemyśle materiałów ogniotrwałych*).

Zakres niniejszej [decyzji Komisji Europejskiej \[Załącznik 1\]](#) [2] w sprawie konkluzji dotyczących BAT odnosi się do produkcji cementu, wapna i tlenku magnezu, w tym:

- produkcji klinkieru cementowego w piecach rotacyjnych o wydajności przekraczającej 500 ton dziennie lub w innych piecach o wydajności powyżej 50 ton dziennie,
- produkcji wapna w piecach o wydajności przekraczającej 50 ton dziennie,
- produkcji tlenku magnezu w piecach o wydajności przekraczającej 50 ton dziennie.

Zarówno przemysł cementowy, przemysł wapienniczy i wytwarzanie tlenku magnezu należy do branż bardzo energochłonnych – tzn. w przemyśle cementowym koszt. energii stanowi ok. 40% kosztów produkcji (tj. kosztów z wyłączeniem nakładów inwestycyjnych, ale z uwzględnieniem kosztów energii elektrycznej), w przemyśle wapiennym 60% całkowitych kosztów produkcji.

Konkluzje BAT obejmują w szczególności:

- produkcje cementu, wapna i tlenku magnezu (metoda sucha),
- surowce - składowanie i przygotowywanie,
- paliwa - składowanie i przygotowywanie,
- wykorzystanie odpadów jako surowców lub paliw - wymogi w zakresie jakości , kontroli i przygotowania,
- wyroby - składowanie i przygotowywanie,
- pakowanie i wysyłkę.

Konkluzje BAT nie odnoszą się natomiast do:

- produkcji tlenku magnezu metoda mokrą przy użyciu chlorku magnezu jako materiału wyjściowego, objętej dokumentem referencyjnym na temat najlepszych dostępnych technik dotyczących wielkotonażowej produkcji związków nieorganicznych – stałych i innych,
- produkcji wapna dolomitowego o niskiej zawartości węgla,
- pieców szybowych do produkcji klinkieru cementowego.

W konkluzjach dotyczących BAT zastosowanie mają następujące definicje:

nowa instalacja – jest to instalacja, wprowadzona na teren zakładu po publikacji niniejszych konkluzji dotyczących BAT lub całkowita wymiana instalacji z wykorzystaniem istniejących fundamentów, która nastąpiła po publikacji niniejszych konkluzji dotyczących BAT,

istniejąca instalacja – instalacja, która nie jest nową instalacją,

znacząca modernizacja – modernizacja instalacji/pieca obejmująca znaczącą zmianę w wymogach lub technologii pieca lub wymianę pieca,

wykorzystanie odpadów jako paliw lub surowców – obejmuje wykorzystanie:

- paliw odpadowych o znacznej wartości opałowej,
- odpadów niemających znacznej wartości opałowej, ale zawierających składniki mineralne wykorzystywane jako surowce do produktu pośredniego – klinkieru,
- odpadów o znacznej wartości opałowej i zawierającej składniki mineralne.

W odniesieniu do przemysłu cementowego, zgodnie z Tabelą 1 decyzji 2013/163/UE zmniejszenie zawartości klinkieru w cemencie i wyrobach cementowych można osiągnąć poprzez dodanie na etapie mielenia wypełniaczy lub dodatków takich jak żużel wielkopiecowy, kamień wapienny, popioły lotne, pucolana – zgodnie z odpowiednimi normami dotyczącymi cementu.

Ponadto surowce i paliwa kopalne w produkcji cementu można zastąpić różnego rodzaju materiałami odpadowymi, co może przyczynić się do oszczędzania zasobów naturalnych.

Celem konkluzji BAT jest poprawa ekologiczności zakładów/instalacji produkujących cement, wapno i tlenek magnezu poprzez wdrażanie i przestrzeganie systemu zarządzania środowiskowego zawierającego w sobie m.in. elementy związane z:

- zaangażowaniem kierownictwa,
- określeniem polityki ochrony środowiska w zakresie ciągłego doskonalenia instalacji przez kierownictwo,
- planowaniem i ustaleniem niezbędnych procedur, celów i zadań w powiązaniu z planami finansowymi i inwestycjami,
- wdrożeniem procedur w zakresie odpowiedzialności, szkoleń, komunikacji, zaangażowania pracowników, dokumentacji, skutecznej kontroli procesu, programów obsługi, gotowości i sposobów reagowania na sytuacje awaryjne, zapewnienie zgodności z przepisami dotyczącymi środowiska,
- sprawdzaniem efektywności i podejmowanie działań naprawczych z uwzględnieniem monitorowania i pomiarów, działań naprawczych i zapobiegawczych, prowadzenia zapisów, niezależnego audytu wewnętrznego i zewnętrznego,
- przeglądem systemu zarządzania środowiskowego przeprowadzonym przez kadrę kierowniczą pod kątem przydatności i skuteczności systemu,
- podążaniem za rozwojem czystszych technologii,
- uwzględnieniem skutków dla środowiska wynikających z wycofania instalacji z eksploatacji, stosowaniem sektorowej analizy porównawczej.

Więcej informacji: na stronie poświęconej pozwoleniom zintegrowanym, prowadzonej przez Ministerstwo Środowiska: <http://ipp.mos.gov.pl/ippc/> [3].

inż. Małgorzata Głowacz

m.glowacz@itb.pl [4]

Instytut Techniki Budowlanej

Adres URL źródła: <http://www.zb.itb.pl/informator/decyzja-wykonawcza-komisji-europejskiej-ustanawiajaca-konkluzje-dotyczace-najlepszych>

Odnosiniki:

[1] <http://www.zb.itb.pl/konkluzje-dotyczace-najlepszych-dostepnych-technik-bat-w-odniesieniu-do-produkcji-zelaza-i-stali>

[2] http://zb.itb.pl/files/zb/decyzja_ke_2013_163_ue.pdf

[3] <http://ipp.mos.gov.pl/ippc/>

[4] <mailto:m.glowacz@itb.pl>